

Studia Generalia 2008

SUOMEN JA RUOTSIN KOHTALONYHTEYS

FINLANDS OCH SVERIGES ÖDESGEMENSKAP

Helsingin yliopisto 30.10.2008, Porthania (Yliopistonkatu 3), klo 17.00 –19.00

SUOMEN JA RUOTSIN KOHTALONYHTEYS

Ministeri Jaakko Iloniemi
Suomalainen näkökulma

Käsite "kohtalonyhteys" ei ole mitenkään itsestään selvä. Talvisodan aikana Ruotsissa sanottiin: "Suomen asia on meidän asiamme." Se merkitsi ennen muuta humanitaarista suomalaisten tukemista. Sodan jälkeisinä vuosina Ruotsin nopeaa taloudellista ja sosiaalista kehitystä seurattiin lähes kademielin. Myös turvallisuuspoliittinen asetelma oli Ruotsille varsin edullinen. Suomen ja Ruotsin väliset henkilösuhteet ja kulttuurisuhteet olivat vilkkaat. Kuitenkin aina oli selvää, että Ruotsi edusti kehityksessään pitemmälle ehtinyttä osapuolta. Vasta 1970-luvulla alkoi Ruotsin etumatka kaventua Suomen suhteellisen nopean talouskehityksen ansiosta. Erot ulkopoliitikassa olivat merkittäviä huolimatta siitä, että kumpikin maa sanoi toteuttavansa puolueettomuuspolitiikkaa. Suomen kannanotot olivat varovaisempia kuin Ruotsin suhteessa sekä Neuvostoliiton että Yhdysvaltojen politiikkaan.

Puolustuskysymyksissä ovat Suomi ja Ruotsi viime vuosina valinneet erilaiset linjat. Suomi jatkaa aluepuolustustaan, Ruotsi taas on suuntautunut lähes kokonaan kriisien hallintaan. Suomessa käydään vilkasta keskustelua NATO-jäsenyydestä, Ruotsissa teema on vähämerkityksellinen. Myös maiden EU-politiikassa on sävy- tai aste-eroja. Suomessa olla EU:n ytimessä tarkoittaa mm siirtymistä euroon. Ruotsissa ajatus on hylätty kansanäänestyksessä.

Talouselämässä maiden väliset suhteet ovat tänä päivänä tiiviimmät kuin milloinkaan ennen Suomen itsenäistymisen jälkeen. Yrityksiä on liitetty yhteen ja omistukset menevät usein ristiin. Tällä alalla on edelleen mahdollisuuksia dynaamiseen kehitykseen.

Ruotsin kielen asema on Suomessa muuttunut oleellisesti viime vuosina. Virallisesti maa on edelleen kaksikielinen, mutta käytäntö on toinen. Heikentynyt harrastus ruotsinkieltä kohtaan on vähentänyt myös kontakteja niin viranomaisten kuin kansalaisjärjestöjenkin kesken. On tarjolla vaara, että samalla suomalaiset menettävät olennaisen osan pohjoismaisesta identiteetistään.

Suora lähetys ja videotallenteet internetissä, osoitteessa <http://video.helsinki.fi/studia/>.
Luentojen lyhennelmät ja luentosarjan ohjelma löytyy osoitteesta www.helsinki.fi/vst.
Luentosarjan luennot julkaistaan kirjana Vapaan sivistystyön toimikunnan julkaisusarjassa.

Tilaukset: (09) 191 58063 (toimisto), vst@helsinki.fi tai www-sivuilta www.helsinki.fi/vst.